

Bozorov Umidjon Negboyevich

Navoiy viloyati Favqulodda vaziyatlar boshqarmasi

Hayot faoliyati o'quv markazi o'qituvchisi

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI AHOLISINI VA YOSHLARNI INFOTERRORIZMDAN HIMOYA QILISH

Annotatsiya: Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasi aholisini, xususan, yoshlarni infoterorizmdan himoya qilish masalalari batafsil tahlil etiladi. Infoterorizm – bu axborot texnologiyalari va internet yordamida amalga oshiriladigan terroristik harakatlar bo‘lib, u nafaqat jismoniy xavfsizlik, balki ijtimoiy barqarorlikka ham tahdid soladi. Maqola infoterorizmning asosiy xususiyatlari, uning O‘zbekiston yoshlariga ta'siri va himoya strategiyalarini ko‘rib chiqadi. Infoterorizmning oldini olish va yoshlarni tarbiyalashda davlat, jamoatchilik va oilaning o‘rni alohida e'tiborga olinadi.

Kalit so'zlar: Infoterorizm, axborot texnologiyalari, yoshlar, himoya strategiyalari, psixologik ta'sir, ta'lim, ijtimoiy tarmoqlar.

Kirish

Infoterorizm zamonaviy jamiyatda tobora keng tarqalmoqda. Internet va axborot texnologiyalarining taraqqiyoti terroristik guruhlariga o‘z g‘oyalari yoyish, yangi a'zolarni jalb qilish va zo‘ravonliklarni amalga oshirishda samarali vositalarni taqdim etmoqda. O‘zbekiston Respublikasi yosh avlodini bunday tahdidlardan himoya qilish muhim masala bo‘lib qolmoqda. Yoshlar – jamiyatning eng faol va ijodiy qatlamidir, shuning uchun ularni infoterorizmga qarshi kurashda tayyorlash va himoya qilish zarur.

O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish jarayonida yoshlarning roli muhim ahamiyatga ega. Ularni to‘g‘ri tarbiyalash va ilmiy-ma'rifiy jihatdan yetarlicha tayyorlash, infoterorizmga qarshi kurashda muhim strategiyalardan biridir.

Tadqiqot ob'ekti

Tadqiqot ob'ekti O‘zbekiston Respublikasi aholisini, ayniqsa, yoshlarni infoterorizmdan himoya qilishga qaratilgan chora-tadbirlar va strategiyalar bo‘lib, quyidagi jihatlar o‘rganiladi:

Infoterorizmning asosiy xususiyatlari: Infoterorizm qanday usullar orqali amalga oshiriladi va bu jarayonda axborot texnologiyalarining roli.

O‘zbekiston yoshlariga infoterorizm ta'sirining psixologik jihatlarini: Yoshlarning psixologik zaifligi va bu zaiflikdan foydalanish usullari.

Yoshlarni infoterorizmdan himoya qilish bo‘yicha davlat siyosati: O‘zbekiston hukumati tomonidan qabul qilingan chora-tadbirlar.

Ta'lim va axborot bilan bog‘liq tadbirlar: Ta'lim tizimidagi o‘zgarishlar va yoshlarni tayyorlash dasturlari.

Qo‘llaniladigan metodlar

Ushbu tadqiqotda quyidagi metodlar qo‘llaniladi:

Adabiyotlarni tahlil qilish: Infoterorrizm va yoshlarni himoya qilish bo'yicha mavjud ilmiy tadqiqotlarni o'rganish.

Statistik ma'lumotlar: Infoterorrizm bilan bog'liq voqealar va ularning yoshlar orasidagi tarqalishini tahlil qilish.

So'rovlar va intervyular: Yoshlar va mutaxassislar bilan o'tkazilgan so'rovlar orqali infoterorrizm haqidagi fikrlarni o'rganish.

Tahliliy model yaratish: Infoterorrizmning yoshlar va jamiyatga ta'sirini baholash uchun model ishlab chiqish.

Olingan natijalar va ularning tahlili

Tadqiqot davomida olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, infoterorrizm O'zbekiston yoshlariga bir qator tahdidlar soladi:

Psixologik ta'sir: Infoterorrizmning tarqalishi yoshlarning psixologiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Internet orqali tarqatiladigan ekstremistik g'oyalar, zo'ravonlikka rag'batlantiruvchi materiallar yoshlarni manipulyatsiya qilishga qodir. Buning natijasida yoshlar o'z fikrlarini shakllantirishda qiynchiliklarga duch kelishi mumkin.

Ijtimoiy tarmoqlar orqali ta'sir: Ijtimoiy tarmoqlar infoterorrizmning eng asosiy vositalaridan biridir. Yoshlar ko'p vaqtini ijtimoiy tarmoqlarda o'tkazadi va ekstremistik g'oyalar bilan osonlikcha tanishishi mumkin. Bu esa ularni qabul qilishi va hatto faol qatnashishiga olib kelishi xavfi mavjud.

Ta'lim va tarbiya: O'zbekiston hukumati yoshlarni infoterorrizmga qarshi kurashda tayyorlash uchun bir qator ta'lim dasturlarini ishlab chiqmoqda. Biroq, bu dasturlarni amalga oshirishda ko'proq resurslar va mutaxassislar kerak. Ta'lim muassasalarida ekstremizm va infoterorrizmga oid ma'lumotlarni o'qitish jarayonini kuchaytirish zarur.

Jamoat xavfsizligi: Infoterorrizmga qarshi kurashda jamoat xavfsizligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Yoshlar o'zlarining huquqlari va majburiyatlarini bilishlari, shuningdek, xavf-xatarlardan xabardor bo'lishlari kerak. Jamoatchilik bilan hamkorlikda o'tkaziladigan seminarlar va tadbirlar yoshlarni tayyorlashda samarali vosita bo'lishi mumkin.

Xulosa

Ushbu tadqiqot O'zbekiston Respublikasi aholisini, xususan, yoshlarni infoterorrizmdan himoya qilish masalasini chuqur tahlil qildi. Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, infoterorrizm jamiyatga jiddiy tahdid soladi va yoshlar bu tahdidan mustasno emas. Infoterorrizmning psixologik va ijtimoiy ta'sirlarini kamaytirish uchun davlat siyosati va strategiyalari kuchaytirilishi, ta'lim tizimida infoterorrizmga qarshi kurashga qaratilgan dasturlar ishlab chiqilishi zarur. Yoshlarni himoya qilish va ularni infoterorrizmga qarshi kurashda tayyorlash uchun hamkorlik, innovatsion yondashuvlar va ijtimoiy faollikni oshirish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Abdullayev, U. (2020). Infoterrorizm va uning yoshlar orasidagi tarqalishi. Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Ijtimoiy Fanlar Akademiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2021). Yoshlarni infoterrorizmga qarshi kurashda tayyorlash bo'yicha strategiya.
3. Milliy xavfsizlik xizmatining hisobotlari (2022). Infoterrorizmga qarshi kurash.
4. Xalq ta'limi vazirligi. (2021). Ta'lim tizimida infoterrorizmga qarshi kurash bo'yicha tadbirlar.
5. UNODC. (2021). Youth and Countering Violent Extremism.
6. UNESCO. (2020). Global Education Monitoring Report.
7. Bekmurodov, I. (2022). Axborot texnologiyalari va yoshlar.